

WAT WE DOEN VOOR WATER — ‘NU, MORGEN EN LATER’

Coalitieakkoord 2023-2027
Waterschap Drents Overijsselse Delta

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Hoofdpijnen coalitieakkoord	4
2.1 Kerntaken	
2.2 Lange termijn	
2.3 Gebiedsgericht	
2.4 Water en bodem sturend	
2.5 Continuïteit van beleid	
Watersysteem	
Waterveiligheid	
Waterketen	
2.6 Financiën	
3. Bestuurlijke samenwerking en informatievoorziening	8
4. Tot slot	9

Foto cover: We voorkomen overstromingen met sterke dijken. Hoogwater op de Vecht bij Dalfsen

Foto achterzijde: Balgstuw bij waterberging Panjerd-Veeningen

1.

Inleiding

Voor u ligt het coalitieakkoord 2023-2027 van de fracties BBB, CDA, VVD en Ongebouwd van Waterschap Drents Overijsselse Delta. Hierin staan onze belangrijkste ambities en intenties voor de taken en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden van het waterschap. We willen nog meer laten zien wat we doen en wat we bereiken, zodat de bekendheid én nut en noodzaak van ons werk bij inwoners en bedrijven groter wordt. We doen ons werk samen met en vóór de mensen en ondernemers die wonen en werken in ons gebied.

Onze missie

“Wij zorgen voor veilig wonen met water, voor voldoende en schoon water voor inwoners en bedrijven, in de stad en op het platteland. Samen met inwoners en onze partners doen we dat op een sobere en doelmatige manier, zodat mensen in ons werkgebied gezond en veilig kunnen leven, wonen en werken, nu en in de toekomst.”

Activiteiten voeren we uit met een duidelijke positie, rol- en taakopvatting over onze kerntaken en zijn gericht op de doelen die we willen bereiken. Hiermee nemen we de verantwoordelijkheid voor de uitdagingen in het waterbeheer in de stad en in het landelijk gebied: nu, morgen en later.

Onze kerntaken en uitdagingen gaan over voldoende (niet teveel en niet te weinig) en schoon water, veiligheid voor hoogwater en het zuiveren van afvalwater van huishoudens, bedrijven en industrie. Al het werk dat we doen staat ten dienste van de kerntaken en is erop gericht die nóg beter en slimmer uit te voeren.

Komende jaren zijn de Watervisie 2030 en het Waterbeheerprogramma (2022-2027) ons vertrekpunt voor de inhoudelijke en financiële aansturing. In de verdere beleidsvorming en uitvoering baseren we onze afwegingen en keuzes op de hoofdlijnen die in dit coalitieakkoord zijn opgenomen.

In onze aanpak zijn drie kenmerken essentieel: toekomstgericht, functioneel en solide. Onze benadering is toekomstgericht, omdat we met de oplossingen en maatregelen ook een fundament willen leggen voor de toekomst. Daarbij is onze functie gericht op waterbeheer. Dit houdt in dat al onze taken verband houden met en bijdragen aan goed waterbeheer voor een veilige en gezonde leefomgeving. Dit doen we solide, als betrouwbare overheid met een goede financiële basis.

We maaien sloten zodat water goed kan doorstromen.

2.

Hoofdpijnen coalitieakkoord

Onze keuzes en afwegingen baseren we op zes hoofdpijnen:

- Kerntaken
- Lange termijn
- Gebiedsgericht
- Water en bodem sturend
- Continuïteit van beleid
- Financiën

2.1 Kerntaken

Onze kerntaken zijn gericht op voldoende (niet te veel en niet te weinig) en schoon water, het zuiveren van afvalwater en waterveiligheid (sterke dijken en veilige inrichting van gebieden). Al onze werkzaamheden staan in het teken om deze kerntaken beter en slimmer uit te voeren.

Door de gevolgen van klimaatverandering veranderen de eisen en normen voor een zogeheten toekomstbestendig waterbeheer. Dit betekent dat we bestand moeten zijn tegen extremen in het weer, zoals hevige piekbuien of langdurige periodes van droogte. We zetten kennisontwikkeling en innovaties in om betere en nieuwe oplossingen in beeld te krijgen en toe te passen. Via onze bedrijfsvoering bereiken we dat het waterbeheer verantwoord wordt uitgevoerd met zo weinig mogelijk belasting en schadelijke effecten voor het milieu.

Verdere digitalisering van werkprocessen en onze inzet op cyberveiligheid voor vitale functies, werken aan de energietransitie en internationaal samenwerken, zijn erop gericht om de uitvoering van onze kerntaken nu en in de toekomst effectiever en efficiënter uit te kunnen voeren.

In onze projecten zijn er soms kansen voor het 'meekoppelen' (slim combineren) van doelen en werkzaamheden van andere partijen om de bijdrage van een project aan de leefomgeving te verbreden. Wij staan daarin open voor initiatieven van derden. Het uitgangspunt is dat de partijen die daar belang bij hebben en verantwoordelijk voor zijn - bijvoorbeeld een andere overheid of organisatie - daar zelf de kosten voor dragen.

2.2 Lange termijn

Werken aan oplossingen in het waterbeheer voor een gezonde en veilige leefomgeving levert langjarige uitdagingen over één of meer generaties op. In onze kerntaken en activiteiten willen we oplossingen en maatregelen toepassen die ook een fundament leggen voor de verdere toekomst. Daarom vinden we het belangrijk en inspirerend om het vizier ook op 2050 of zelfs op 2100 te richten. We willen inzicht hebben in de maatschappelijke ontwikkelingen die we in de toekomst mogelijk kunnen voorzien en wat daarvan de gevolgen zijn voor ons werk, onze assets (eigendommen) en voor de keuzes die we op kortere termijn moeten maken. Dit helpt ons om maatregelen te nemen waarvan we geen spijt krijgen. Werken met zo'n lange tijdshorizon vraagt van ons - en in het verlengde van de ambtelijke organisatie - dat we over goede informatie beschikken en in staat zijn om te gaan met onzekere toekomstbeelden.

2.3 Gebiedsgericht

In gebiedsprocessen in Drenthe en Overijssel wordt de komende jaren samengewerkt aan oplossingen voor grote maatschappelijk vraagstukken in programma's als het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) en de Nationale Omgevingsvisie Extra (NOVEX). Wij brengen de komende jaren in die gebiedsprocessen onze waterbelangen gericht in. Dit doen we om samen met andere partijen oplossingen en maatregelen met meer samenhang en effect te bereiken. Hierdoor worden we beter toegerust op de veranderende weersomstandigheden.

We maken onze positie, rol en standpunten in deze gebiedsprocessen en programma's duidelijk vanuit onze verantwoordelijkheid voor het waterbeheer. Dat leggen we vast in een document: een zogeheten position paper. De mogelijke rol van de waterschapsverordening betrekken we daar bij. In de verordening staan regels specifiek gericht op het watersysteem binnen ons werkgebied.

We nemen als kennisautoriteit met onze kennis en expertise stevig positie in en zijn duidelijk en vasthoudend met onze adviezen en beoordelingen in de diverse fasen van planontwikkeling van andere organisaties. In onze rol als bevoegd gezag en vergunning-verlener zijn we vasthoudend aan eerder onderschreven principes, zoals onder meer de verstedelijkingsstrategie.

2.4 Water en bodem sturend

Het principe water en bodem sturend is dé richtinggevende onderlegger voor onze eigen programma's en projecten. Onder andere hierdoor raken we beter beschermd tegen de gevolgen van extremer weer. Het principe geeft voor al onze gebiedspartners en andere overheden richting aan toekomstbestendige ruimtelijke ordening en inrichting van het stedelijk en landelijk gebied. Daarmee kunnen we het perspectief voor de functies wonen, water, bodem, landbouw en natuur, zo goed mogelijk bedienen.

2.5 Continuïteit van beleid

Als betrouwbare overheid voeren we ons werk uit volgens de geldende wet- en regelgeving en bouwen we voort op eerder genomen besluiten en gemaakte afspraken. Komende jaren zijn de Watervisie 2030 en het Waterbeheerprogramma (2022-2027) het vertrekpunt voor de inhoudelijke en financiële sturing.

De verdere ontwikkeling van beleid en de uitvoering daarvan vertalen we in de begroting van onze programma's Waterveiligheid, Waterketen, Watersysteem en Maatschappij en Organisatie. Daarbij houden we in onze afwegingen en keuzes rekening met actuele ontwikkelingen en inzichten en stellen we eventueel bij om de kerntaken zo goed mogelijk op een doeltreffende en doelmatige manier uit te voeren.

Het huidige Waterbeheerprogramma loopt tot en met december 2027. Vóór die tijd starten we een traject voor een volgend Waterbeheerprogramma. En zo nodig voor een volgende Watervisie.

Omgaan met effecten van klimaatverandering: Laagwater in de IJssel bij Deventer.

Hieronder enkele markeringen voor watersysteem, waterveiligheid en waterketen.

Watersysteem

De ingezette weg voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) naar 2027 zetten we voort met de geplande maatregelen. Op basis van gemaakte afspraken voeren we in 2024 de tussen-evaluatie uit. Aan de hand daarvan maken we vervolgspraken over de verdere inzet door partijen en de wijze van financiering voor de periode daarna. Deze discussie krijgt nader vorm tijdens onze bestuursperiode.

In het landelijk gebied is door het waterschap met het programma Waterschapszorg afgelopen jaren gewerkt aan harmonisering van het serviceniveau voor beheer en onderhoud van watergangen. In het verlengde daarvan willen we het beheer en onderhoud van stedelijk water op een gelijk niveau brengen. De eerste overdrachten van stedelijk water van gemeenten naar ons waterschap vonden inmiddels ruim 10 jaar geleden plaats. Daarbij werd afgesproken na een periode van 10 jaar te evalueren. Hiermee starten we in onze bestuursperiode.

De huidige manier van het beheer en onderhoud is zo goed mogelijk afgestemd op onze doelen. Dat doen we in nauwe afstemming met de omgeving (bewoners, bedrijven, scholen, verenigingen, samenwerkingspartners, enz.). Deze directe relaties met de omgeving in zowel het stedelijk als landelijk gebied biedt goede mogelijkheden om de bekendheid van en de betrokkenheid bij ons werk te vergroten. Dit geldt ook voor het draagvlak van onze werkzaamheden.

Bij de bestrijding van wateroverlast en droogte leverden we in de afgelopen jaren veel gewaardeerde bijdragen. We gaan daarmee door volgens de bestaande afspraken en verdringingsreeksen. Tijdens calamiteiten met extreme situaties wegen we extra tijdelijke maatregelen af om schadelijke effecten te beperken.

Waterveiligheid

De huidige werkwijze van het beheer en onderhoud voor onze waterkeringen, zoals dijken en kades, zetten we voort. Met de samenwerkende landelijke alliantie (21 waterschappen en het Rijk) voeren we binnen het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) de noodzakelijke dijkversterkingen uit voor de zogenoemde primaire keringen in ons werkgebied. Dit zijn de grotere dijken langs de grotere wateren, zoals de IJssel, de Vecht, het Zwartewater en het Zwarte Meer. Onze ambitie is om deze dijken uiterlijk in 2050 op orde te hebben. Hiermee doen we recht aan de landelijke afspraken, de urgentie van de problematiek en de al uitgevoerde (voor)verkenningen en analyses.

De huidige situatie van voorfinanciering van geprogrammeerde subsidies van het HWBP is een grote zorg. De extra financiële (rente)lasten hierdoor zijn nu niet subsidiabel. Dit vinden wij een ongewenste situatie. We streven er dan ook naar dat hier zo snel mogelijk een oplossing voor komt. Mocht dit niet tijdig lukken, dan kan het noodzakelijk zijn projecten te vertragen. Uiteraard willen we dit voorkomen, omdat onder andere het risico bestaat dat eerder verrichte analyses en verkenningen verouderd raken en opnieuw moeten worden uitgevoerd.

Voor de regionale keringen stellen provincies periodiek de normen vast. Op grond daarvan maakt ons waterschap risico-inventarisaties die een actueel inzicht opleveren in de situatie van de waterveiligheid.

Waterketen

Het huidige beheer- en onderhoudsniveau is ons vertrekpunt. Het noodzakelijke onderhoud van de installaties in relatie tot prestatie, risico's en kosten komt met assetmanagement steeds beter in beeld. In onze bestuursperiode krijgen we daardoor een goed inzicht in de omvangrijke renovaties waar we voor staan. Nogal wat (onderdelen van) installaties stammen uit de jaren '90 en zijn gaandeweg aan vervanging toe. De daadwerkelijke uitvoering van

deze projecten start naar verwachting na onze bestuursperiode.

Om ons voor te bereiden op deze opgave maken we een toekomstvisie op de waterketen. We maken hiermee de consequenties inzichtelijk van diverse maatschappelijke en technische ontwikkelingen voor onze rioolwaterzuiveringen, de werkzaamheden en de rol van de waterketen. Naar verwachting is het op termijn noodzakelijk om strengere lozingseisen te hanteren door de aangekondigde herziening van de Europese richtlijn stedelijk afvalwater. Onder het motto "Wat er niet in komt, hoeft er ook niet uitgehaald te worden", wordt het steeds belangrijker om inwoners en bedrijven te informeren over het belang van preventie en mogelijke bronmaatregelen. Bijvoorbeeld tegen medicijnresten en zogenoemde zeer zorgwekkende stoffen die schadelijk zijn voor mens en milieu.

2.6 Financiën

De begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 vormen het financieel kader en ons vertrekpunt voor de komende periode om onze kerntaken goed te blijven uitvoeren. De daarin getoonde kostenontwikkeling en de nog te verwachten stijgingen maken ons nóg bewuster van de sterke opwaartse druk op de ontwikkeling van toekomstige belastingtarieven. In de begrotingsbrief voor het begrotingsjaar 2025 nemen we uitgangspunten en criteria op voor nader op te stellen beleid dat onze financiële positie solide kan waarborgen en versterken. De komende periode willen we meer inzicht krijgen in het uitgavenpatroon van ons waterschap.

Van de kerntaken willen we meer inzicht krijgen in de samenhang tussen de ontwikkeling van de uitgaven en de resultaten die we ermee bereiken. Daarvoor gaan we informatie verzamelen en analyseren, zodat we het op te stellen beleid goed kunnen onderbouwen.

In 2023 maken we een voorstel om de bestaande kostentoedelingsverordening te herzien en toe te passen bij de begroting van 2024. Een belangrijke reden hiervoor is dat we daarmee recht doen aan de meest actuele waardeverhoudingen van objecten en oppervlaktes voor verschillende categorieën belastingbetalers.

Met zestien rioolwaterzuiveringen maken we het afvalwater schoon van huishoudens, bedrijven en industrie.

3.

Bestuurlijke samenwerking en informatievoorziening

Een goede informatiepositie van het algemeen bestuur is essentieel voor haar rol en bijdragen aan het besluitvormingsproces én voor de samenwerking met het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur stelt beleidskaders op, geeft mandaat, stelt kredieten beschikbaar en controleert het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur werkt de kaders uit, is verantwoordelijk voor de uitvoering van beleid en legt over de voortgang en de bereikte resultaten verantwoording af.

Tijdige uitwisseling van ideeën en argumenten geeft meer betrokkenheid en inzicht in keuzes die mogelijk zijn. Dit leidt tot betere besluiten met draagvlak. We willen samen met het algemeen bestuur ideeën en suggesties verzamelen om aanvullende vormen te bedenken hoe dit nader in te vullen.

Het algemeen bestuur van WDDelta neemt besluiten over het beheer van water in ons gebied.

4.

Tot slot

Dit coalitieakkoord verbindt onze vier fracties in het nemen van bestuurlijke verantwoordelijkheid in de komende vier jaar. Daarbij kunnen we rekenen op een professionele ambtelijke organisatie die ons daarin steunt.

Met dit akkoord zetten we als coalitie de eerste stap in onze samenwerking met het algemeen bestuur. Onze ambitie is om vanuit een brede vertrouwensbasis samen invulling te geven aan een gezonde en veilige leef- en werkomgeving voor de huidige en de komende generaties.

Wij zorgen voor veilige dijken om overstromingen te voorkomen.

